

Omzendbrief met betrekking tot de modaliteiten voor de afwijking van de stempelplicht voor kippeneieren

Referentie	PCCB/S3/1419864	Datum	06/02/2018
Huidige versie	1.1	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Kippeneieren, handelsnormen, stempelen		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Karolien Vanderschot, attaché	Vicky Lefevre, Directeur-generaal

1. Doel

In de Europese verordeningen over de handelsnormen van eieren, gelegd door kippen van de soort *Gallus gallus*, wordt aan de lidstaten de mogelijkheid gegeven vrijstelling te verlenen voor het merken van eieren (stempelen) en op nationaal niveau regels met betrekking tot vrijstelling vast te leggen. Dit wordt gedaan via het koninklijk besluit (KB) van 10 november 2009 betreffende bepaalde handelsnormen voor eieren. Om goed de vereisten van het KB te kunnen begrijpen, moet dit samen gelezen worden met de artikelen uit de verordeningen.

Deze omzendbrief is een toelichting bij de bepalingen van het KB en de artikelen van de verordeningen (gecoördineerde versies) waarop het KB betrekking heeft.

Deze omzendbrief vervangt de omzendbrief met betrekking tot het koninklijk besluit van 10 november 2009 betreffende bepaalde handelsnormen voor eieren (PCCB/S2/VCT/382510) en heft de omzendbrief betreffende de afwijking voor het stempelen van eieren (PCCB/S2/VCT/167777) op.

2. Toepassingsgebied

Operatoren die kippeneieren (van de soort *Gallus gallus*) in de handel brengen en de levensmiddelenindustrie die gebruik maakt van kippeneieren.

3. Referenties

3.1. Wetgeving

- Verordening (EG). Nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bestrijding van salmonella en andere specifieke door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers

- Verordening (EG) nr. 589/2008 van de Commissie van 23 juni 2008 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) Nr. 1234/2007 van de Raad, wat betreft de handelsnormen voor eieren
- Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordening (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad
- Koninklijk besluit van 3 mei 2003 betreffende de identificatie en de registratie van inrichtingen waar legkippen worden gehouden
- Koninklijk besluit van 10 november 2009 betreffende bepaalde handelsnormen voor eieren
- Koninklijk besluit van 7 januari 2014 betreffende de rechtstreekse levering, door een primaire producent, van kleine hoeveelheden van sommige levensmiddelen van dierlijke oorsprong aan de eindverbruiker of aan de plaatselijke detailhandel

3.2. Andere

- Omzendbrief (PCCB/S3/EH/1260681) met betrekking tot de rechtstreekse levering, door een primaire producent, van kleine hoeveelheden van sommige levensmiddelen van dierlijke oorsprong aan de eindverbruiker of aan de plaatselijke detailhandel

4. Definities en afkortingen

FAVV: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

KB: koninklijk besluit;

Levensmiddelenindustrie: de verordening (EG) nr. 589/2008 definieert de levensmiddelenindustrie als *iedere inrichting die eiproducten voor menselijke consumptie produceert, met uitzondering van grootkeukens*. Deze definitie viseert de levensmiddelenbedrijven die hun activiteit bij het FAVV identificeren met de activiteitenfiche [ACT 095 \(Fabrikant vloeibaar ei en eiproducten\)](#);

Niet-levensmiddelenindustrie: de verordening (EG) nr. 589/2008 definieert de niet-levensmiddelenindustrie als *ieder bedrijf dat eiproducten produceert die niet voor menselijke consumptie zijn bestemd*;

LCE: lokale controle-eenheid;

Ver.: verordening.

5. Toelichtingen bij de vereisten

In de Europese verordeningen is de verplichting opgenomen om eieren te merken (stempelen) in de productie-inrichting of in het eerste pakstation waaraan de eieren geleverd worden. Eieren die door een productie-inrichting aan een verzamelaar, een pakstation of een niet-levensmiddelenbedrijf in een andere lidstaat worden geleverd, moeten gemerkt worden voordat zij de productie-inrichting verlaten. In de Europese verordeningen wordt aan de lidstaten echter ook de mogelijkheid gegeven afwijkingen op het merken op nationaal niveau te regelen en dit met betrekking tot:

- 1) eieren, rechtstreeks verkocht door de producent aan de consument;
- 2) levering van eieren tussen een productie-inrichting en pakstation, gelegen in verschillende lidstaten;
- 3) eieren, rechtstreeks geleverd door de producent aan de levensmiddelenindustrie;
- 4) eieren, rechtstreeks geleverd door de producent aan de niet-levensmiddelenindustrie.

5.1 Afwijking voor eieren, rechtstreeks verkocht door de producent aan de consument

(Referentie: KB van 10/11/2009, art. 2 en Ver. (EU) nr. 1308/2013, Bijlage VII, Deel VI, I, 2 en III, 3) Indien de producent de eieren rechtstreeks verkoopt aan de eindverbruiker in overeenstemming met het KB van 7 januari 2014, moeten ze niet gemerkt worden, tenzij de producent meer dan 50 legkippen houdt en de eieren verkoopt op de markt (zie verder). De eieren mogen ook niet worden ingedeeld naar kwaliteit en gewicht.

Het KB van 10 november 2009 refereert naar het KB van 7 januari 2014 voor het verduidelijken van het begrip “rechtstreekse verkoop aan de eindverbruiker”. Deze “rechtstreekse verkoop aan de eindverbruiker” mag slechts plaatsvinden in kleine hoeveelheden bij elke levering en wordt verder gedefinieerd als verkoop

- op het productiebedrijf en/of
- via huis-aan-huisverkoop binnen een straal van 80km rond de productieplaats en/of
- via automaten die opgesteld staan op het productiebedrijf of binnen een straal van 80km rond het productiebedrijf en/of
- op markten binnen een straal van 80km rond het productiebedrijf.

Evenwel, wanneer producenten met meer dan 50 legkippen eieren aanbieden op markten, dan is het stempelen van de eieren met de producentencode wel verplicht. Deze producenten dienen een producentencode te vragen aan het FAVV volgens het KB van 3 mei 2003 betreffende de identificatie en de registratie van inrichtingen waar legkippen worden gehouden. De aanvraag van de code dient te gebeuren bij de Lokele Controle-eenheid (LCE) via een registratie voor de activiteit die beoogd wordt in de activiteitenfiche [ACT 054 \(Boerderij – legkippen \(50-200\)\)](#).

Voor producenten met minder dan 50 legkippen die eieren verkopen op de markten binnen een straal van 80km rond het productiebedrijf, volstaat het de naam en het adres van de productie-inrichting te vermelden op het verkooppunt.

Producenten met minder dan 50 legkippen die eieren verkopen op een manier die niet wordt beschouwd als “rechtstreekse verkoop aan de eindverbruiker”, zoals bijvoorbeeld verkoop op markten die niet binnen een straal van 80km rond het productiebedrijf zijn gelegen, kunnen niet van de vrijstelling genieten. Deze producenten dienen dus een producentencode toegekend te krijgen via een registratie voor de activiteit die beoogd wordt in de activiteitenfiche [ACT 054 \(Boerderij – legkippen \(50-200\)\)](#) bij de LCE.

5.2 Afwijking bij de levering van eieren tussen een productie-inrichting en pakstation, gelegen in verschillende lidstaten

5.2.1 Afwijking bij de levering van een Belgische productie-inrichting naar een pakstation in een andere lidstaat

(Referentie: KB van 10/11/2009, art. 3 en Ver. (EG) nr. 589/2008, art. 8, 2)

Eieren die vanuit een productie-inrichting geleverd worden aan een pakstation in een andere lidstaat van de Europese Unie moeten niet gestempeld zijn met de producentencode vooraleer zij de productie-inrichting verlaten op voorwaarde dat het FAVV daartoe een afwijking heeft verleend.

Om de afwijking te bekomen dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- a) het verzoek tot afwijking moet worden ingediend bij de LCE waartoe de betrokken productie-inrichting behoort. Het formulier als bijlage kan hiervoor worden gebruikt. De aanvraag moet gezamenlijk gebeuren door de producent en het pakstation en wordt vergezeld door een kopie van het leveringscontract (zie b).
N.B.: Het is het FAVV die de goedkeuring aan de bevoegde overheid van de lidstaat waarin het pakstation van bestemming gelegen is, vraagt.
Het verzoek dient per producent slechts 1 keer ingediend te worden voor leveringen aan eenzelfde levensmiddelenbedrijf en geldt voor alle toekomstige leveringen, tenzij de afwijking wordt ingetrokken. Indien de afwijking wordt ingetrokken, dient een nieuw verzoek ingediend te worden;
- b) de producent moet een leveringscontract getekend hebben met het pakstation voor een minimumlooptijd van één maand. De duur moet duidelijk blijken uit het contract! Het contract vermeldt ook de producentencode en het engagement van het pakstation om de eieren te stempelen met deze code;
- c) elke verzending moet vergezeld gaan van een kopie van het leveringscontract.

Indien een afwijking wordt toegekend, geldt deze voor alle leveringen tussen de 2 betrokken operatoren voor de duur van het contract tussen hen beide, behalve indien de afwijking ingetrokken wordt.

5.2.2 Afwijking bij de levering van een productie-inrichting, gelegen in een andere lidstaat, naar een Belgisch pakstation

Eieren die vanuit een productie-inrichting gelegen in een andere lidstaat van de Europese Unie geleverd worden aan een pakstation in België moeten niet gestempeld zijn met de producentencode vooraleer zij de productie-inrichting verlaten op voorwaarde dat de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is een afwijking heeft verleend.

Om de afwijking te bekomen dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- a) het verzoek tot afwijking moet worden ingediend bij de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is, die al dan niet beslist om een afwijking toe te kennen volgens de eigen nationale regels.
De aanvraag moet gezamenlijk gebeuren door de producent en het pakstation en moet voldoen aan eventuele nationale vereisten van de betrokken lidstaat.
N.B.: Het is de bevoegde overheid van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is, die goedkeuring zal vragen aan het FAVV;
- b) de producent moet een leveringscontract getekend hebben met het pakstation voor een minimumlooptijd van één maand. De duur moet duidelijk blijken uit het contract! Het contract moet bovendien voldoen aan eventuele nationale vereisten van de betrokken lidstaat;
- c) elke verzending moet vergezeld gaan van een kopie van het leveringscontract.

Het pakstation moet de toelating tot afwijking, afgeleverd door de bevoegde overheid, kunnen voorleggen bij controles.

De geldigheidsduur van de afwijking wordt bepaald door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is.

5.3 Afwijking voor eieren, rechtstreeks geleverd aan de levensmiddelenindustrie

5.3.1 Afwijking bij de levering van eieren van klasse B van een Belgische productie-inrichting naar de levensmiddelenindustrie

(Referentie: KB van 10/11/2009, art. 4 en Ver. (EU) nr. 1308/2013, Bijlage VII, Deel VI, III, 1 en Ver. (EG) nr. 589/2008, art. 11, 1)

Eieren van klasse B die rechtstreeks van de producent aan de levensmiddelenindustrie geleverd worden op de nationale of intracommunautaire markt, moeten niet gestempeld worden met de producentencode, noch met een teken dat de klasse B aangeeft ("B" of een gekleurde punt) vooraleer zij de productie-inrichting verlaten op voorwaarde dat het FAVV daartoe een afwijking heeft verleend. Om de afwijking te bekomen, moet aan de volgende voorwaarden voldaan zijn:

- a) een verzoek tot afwijking wordt ingediend bij de LCE waartoe de betrokken productie-inrichting behoort. Het formulier als bijlage kan hiervoor worden gebruikt. De aanvraag moet gezamenlijk gebeuren door de betrokken producent en het levensmiddelenbedrijf van bestemming.

Het verzoek dient per producent slechts 1 keer ingediend te worden voor levering aan eenzelfde levensmiddelenbedrijf en geldt voor alle toekomstige leveringen, tenzij de afwijking wordt ingetrokken. Indien de afwijking wordt ingetrokken, dient een nieuw verzoek ingediend te worden.

N.B.: in voorkomend geval zal het FAVV de bevoegde overheid van de lidstaat waarin de levensmiddelenindustrie van bestemming gelegen is, in kennis stellen van de toegekende afwijking.

- b) de levering valt onder de verantwoordelijkheid van de exploitant van het levensmiddelenbedrijf die zich ertoe verbindt de eieren uitsluitend te gebruiken voor verwerking.

Bij levering van een Belgische productie-inrichting aan de Belgische levensmiddelenindustrie moet het levensmiddelenbedrijf de toelating tot afwijking kunnen voorleggen bij controles.

5.3.2 Afwijking bij de levering van eieren van klasse B van een productie-inrichting, gelegen in een andere lidstaat, naar de Belgische levensmiddelenindustrie

Een producent, gelegen in een andere lidstaat, kan afwijken van de stempelplicht voor eieren van klasse B die hij rechtstreeks levert aan de Belgische levensmiddelenindustrie op voorwaarde dat de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is een afwijking heeft verleend.

Om de afwijking te bekomen, moet aan de volgende voorwaarden voldaan zijn:

- a) het verzoek tot afwijking moet worden ingediend bij bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is, die al dan niet beslist om een afwijking toe te kennen volgens de eigen nationale regels. De aanvraag moet gezamenlijk gebeuren door de betrokken producent en het levensmiddelenbedrijf van bestemming en moet voldoen aan eventuele nationale

vereisten van de betrokken lidstaat.

N.B.: Het is de bevoegde overheid van de lidstaat waarin de productie-inrichting gelegen is, die het FAVV in kennis zal stellen van de toegekende afwijking voordat levering plaatsvindt.

- b) de levering valt onder de verantwoordelijkheid van de exploitant van het levensmiddelenbedrijf die zich ertoe verbindt de eieren uitsluitend te gebruiken voor verwerking.

Het levensmiddelenbedrijf moet de toelating tot afwijking, afgeleverd door de bevoegde overheid, kunnen voorleggen bij controles. De geldigheidsduur van de afwijking wordt bepaald door de bevoegde autoriteit van het land waarin de productie-inrichting gelegen is.

5.4 Afwijking voor eieren, rechtstreeks geleverd aan de niet-levensmiddelenindustrie

(Referentie: KB, art. 5 en Ver. (EU) nr. 1308/2013, Bijlage VII, Deel VI, III, 1)

Eieren van klasse B die rechtstreeks vanaf het productiebedrijf aan de niet-levensmiddelenindustrie geleverd worden op de nationale markt, moeten niet gestempeld worden met de producentencode, noch met een teken dat de klasse B aangeeft ("B" of een gekleurde punt). Let wel, de bepalingen van artikel 18 van de Verordening (EG) nr. 589/2008 blijven van kracht (o.a. rode banderollen of rood etiket, met daarop de vereiste vermeldingen).

5.5 Intrekking van de toelating tot afwijking

(Referentie: KB, art. 6)

Afwijkingen kunnen worden ingetrokken indien onregelmatigheden worden vastgesteld bij de leveringen (bijv. levering aan een bedrijf waarvoor men geen afwijking heeft). Indien in de productie-inrichting *Salmonella Enteritidis* of *Typhimurium* (met inbegrip van de monofasische *S. Typhimurium* met antigeenformule O1,4,[5],12:i:- waarbij de 1 en/of de 5 niet aanwezig moeten zijn) werd vastgesteld, dienen de eieren te voldoen aan de voorwaarden vermeld in de [omzendbrief betreffende de bestrijding van zoönotische Salmonella bij leghennen](#) en moeten ze dus minstens met een "B" of met een punt van tenminste 5 mm gestempeld zijn. In dat geval is de afwijking op stempelen dus niet langer geldig. Tevens moeten de nodige garanties gegeven worden dat de eieren een hittebehandeling (bijv. pasteurisatie) of een andere doeltreffende behandeling tegen *Salmonella* ondergaan.

Een afwijking op het stempelen is opnieuw mogelijk ten vroegste vanaf dat de officiële *Salmonella*controle van de nieuwe toom (week 24) conform is. Een nieuwe aanvraag voor afwijking is noodzakelijk.

6. Bijlagen

- Formulier voor de aanvraag tot het bekomen van een afwijking op het merken van eieren van klasse A (levering aan een pakstation in een andere lidstaat van de Europese Unie)
- Formulier voor de aanvraag tot het bekomen van een afwijking op het merken van eieren van klasse B (levering aan de levensmiddelenindustrie)

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0	24/01/2017	Originele versie Vervangt de omzendbrief met ref. PCCB/S2/VCT/382510 Heft de omzendbrief met ref. PCCB/S2/VCT/167777 op
1.1	Datum van publicatie	De enige wijziging tov de vorige versie betreft de vervanging van het woord CE door LCE.